

VERZONDEN 19 JULI 2023

Bureau Mulder-natuurlijk
T.a.v. ■■■■■
Berkenlaan 28
3737 RN GROENEGAN

Zaaknummer : OMG-005391/DMS415532
Behandelaar : de ■■■■■
Betreft : Wnb aanvraag ontheffing soortbescherming
Locatie : Goois natuurreservaat, Noord-Holland

Geachte ■■■■■,

Op 17 februari 2023 hebben wij uw aanvraag voor een ontheffing als bedoeld in artikel 3.8 van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) ontvangen. Op 7 juni 2023 heeft u op ons verzoek om informatie aanvullende gegevens toegezonden. De aanvraag heeft betrekking op onderzoek naar het gebruik van faunavoorzieningen door de boommarter over de A27. De activiteiten bestaan uit het vangen, het zenderen en het volgen van de boommarter. Voor deze werkzaamheden wordt door de initiatiefnemer, Bureau Mulder-natuurlijk te Groenekan, ontheffing gevraagd van de verbodsbepaling genoemd in:

- artikel 3.10, lid 1, onder a van de Wnb voor zover het betreft het opzettelijk vangen van exemplaren van de boommarter (*Martens martens*)

De ontheffing is aangevraagd voor de periode van 1 maart 2023 tot en met 1 maart 2028. De aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer OMG-005391.

Besluit

Wij besluiten om op grond van artikel 3.8, lid 1 van de Wnb aan Bureau Mulder-natuurlijk te Groenekan ontheffing te verlenen van:

- artikel 3.10, lid 1, onder a van de Wnb voor zover het betreft het opzettelijk vangen van exemplaren van de boommarter.

Gelet op artikel 3.25, eerste lid van de Wnb worden de volgende niet-selectieve middelen aangewezen als middelen die gebruikt kunnen worden bij de uitvoering van deze ontheffing:

- kastvallen

Voorschriften en beperkingen

Aan dit besluit verbinden wij op grond van artikel 5.3, eerste, tweede en derde lid van de Wnb de navolgende voorschriften en beperkingen. Op grond van artikel 5.4, eerste en derde lid, Wnb kan de ontheffing worden ingetrokken als in strijd met de ontheffing of de voorschriften wordt gehandeld. Tevens is dan sprake van een economisch delict.

Algemene voorschriften

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soort en beschreven verboden handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de handelingen die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.

3. Indien de voorschriften niet worden toegepast zoals in dit besluit is weergegeven en/of als de ontheffinghouder voornemens is om de werkzaamheden of de planning van de werkzaamheden niet conform de aanvraag uit te voeren, dient contact opgenomen te worden met de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. Tijdens de uitvoering van de handelingen dient een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde ontheffing mag langs elektronische weg, leesbaar worden getoond.
6. De handelingen en voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.

Meldingsplicht

7. De ontheffinghouder dient minimaal 5 werkdagen voorafgaand aan het plaatsen van de kastvallen dit te melden bij de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord. De melding dient plaats te vinden via het digitale meldformulier 'Meldingsformulier beheer en schadebestrijding' op de website van de OD NHN. Met de melding dient u ook de exacte locatie van de kastvallen mee te sturen.

Specifieke voorschriften

8. U dient de kastvallen te plaatsen op locaties die niet toegankelijk zijn voor recreanten.
9. U dient de kastvallen te voorzien van een ingesald exemplaar van deze ontheffing en telefoonnummer van Bureau Mulder-natuurlijk.
10. U dient de locatie van de kastvallen vooraf bekend te maken bij de grondeigenaar zodat de kastvallen nooit onbeheerd achter kunnen blijven door onvoorziene omstandigheden.
11. U dient de kastval zodanig op te stellen dat weersinvloeden zoals zon en wind geen vat hebben op de kastval.
12. U dient de kastval minimaal éénmaal daags te controleren op gevangen dieren en op de aanwezigheid van voldoende drinkwater en voedsel in verband met mogelijke gebreken aan het meldsysteem.
13. U mag dit besluit op maximaal vier verschillende exemplaren van de boommarter toe passen.
14. U dient geen vangacties uit te voeren in de periode van niet zelfstandige jongen van de boommarter. Globaal is dit de periode tussen 1 maart en 1 september. Deze periode kan zowel korter als langer duren afhankelijk van de weersomstandigheden. Als de vangactie wordt uitgevoerd binnen leefgebieden van de eekhoorn (*Sciurus vulgaris*) mag ook tussen december en 1 maart geen vangactie uitgevoerd worden. Het prebaiten is wel toegestaan. De ontheffing kan daarmee alleen in de maanden september, oktober en november gebruikt worden.
15. U dient soorten anders dan de boommarter direct vrij te laten bij controle van de kastval.
16. U dient jaarlijks vóór 1 maart en ook binnen vier weken na het verstrijken van de expiratedatum van de ontheffing verslag uit te brengen aan de ODNHN onder vermelding van zaaknummer OMG-005391 naar postbus@odnhn.nl. U dient in het verslag minimaal te vermelden:
 - Het aantal gevangen dieren.
 - Het soort.
 - Datum en tijdstip van de vangst tot vrijlaten.
 - Bijzonderheden zoals dode dieren, verwondingen, genomen acties op verwondingen en dood aangetroffen dieren.
 - Bij de vangst van invasieve exoten dient u de afhandeling te beschrijven.

¹ Het Ministerie van LNV verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NUN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

17. U mag alleen dieren vervoeren die gewond zijn met als doel het dier naar een dierenarts of geregistreerde opvang te brengen.
18. Gewonde dieren dienen bij het aantreffen direct overgebracht te worden naar een dierenarts.
19. U dient de kastvallen te voorzien van drinkwater en voedsel.
20. Indien invasieve exoten gevangen worden, dan mogen deze dieren niet meer losgelaten worden. Een gevangen invasieve soort dient terstond, of, indien dit niet mogelijk is, zo spoedig mogelijk, overgebracht te worden naar een opvanglocatie.
21. Wij adviseren u een actieve GPS Tracker te gebruiken in plaats van een passieve tracker dit in verband met het zwervende karakter van jonge exemplaren of volwassen mannetjes van de boomarter wat terug vangen bemoeilijkt.

Geldigheid

De ontheffing geldt voor de periode vanaf de datum van verzending tot en met 1 maart 2028.

Overwegingen

Inhoudsopgave

- A. Onderwerp aanvraag**
- B. Wettelijk kader**
- C. Inhoudelijke beoordeling aanvraag**
- D. Slotoverwegingen**
- E. Procedure en samenhangende besluiten**
- F. Kennisgeving**

A. Onderwerp aanvraag

Zoals u uiteenzet in de bij de aanvraag gevoegde memo zijn ten zuidoosten van Hilversum in 2018 twee portalen over de A27 geplaatst met een loopgoot waardoorheen dieren als eekhoorn en boomarter de weg kunnen oversteken: zogenaamde boomarterbruggen. De portalen zijn eind 2018 voorzien van vier dikke kabels aan beide uiteinden waarmee ze met de grond of met bomen zijn verbonden. Dicht bij elk portaal ligt ook een nieuwe dassentunnel onder de weg door. Tussen Hollandse Rading en Knooppunt Eemnes (het bosrijke gedeelte van de A27) is de snelweg voorzien van een raster dat boomarters zou moeten verhinderen eroverheen te klimmen. Het raster betreft een gladde strook kunststof en biedt geen houvast. Het functioneren van deze voorzieningen wordt bestudeerd door boomarters ter plekke te monitoren met camera's en GPS-halsbanden.

B. Wettelijk kader

Andere soorten

De boomarter is opgenomen in de bijlage, onderdeel A van de Wnb. Op grond van artikel 3.10 van de Wnb is het verboden:

- in het wild levende dieren van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, van de Wnb, opzettelijk te doden of te vangen (3.10, onderdeel a);
- de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen (3.10, onderdeel b).

Op grond van artikel 3.8 van de Wnb kunnen Gedeputeerde Staten ontheffing verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.10 ten aanzien van de daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten. Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat, dat er niet bij of krachtens enig ander artikel van deze wet vrijstelling is of kan worden verleend, dat er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan, en zij nodig is op grond van een in de wet genoemd belang. Te weten:

- in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
- ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of

- om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

In aanvulling op de redenen, genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onderdeel b, kan krachtens artikel 3.10, tweede lid, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband houden met handelingen:

- in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde;
- ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
- ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
- ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
- in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied;
- in het algemeen belang, of
- bestendig gebruik.

Tot vaste voortplantings- of rustplaatsen als bedoeld in artikel 3.10, lid 1, onder b van de Wnb worden locaties gerekend waarin zich overwinteringsplaatsen en voortplantingsplaatsen bevinden, afhankelijk van de soort. Essentiële migratieroutes en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een vaste voortplantings- of rustplaats van de soort op populatieniveau, vallen hier ook onder. Daarnaast vallen ook tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen (bijvoorbeeld hollen) of standplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau hieronder.

C. Inhoudelijke beoordeling aanvraag

Andere bevredigende oplossing

Het monitoren van een boomarter kan op verschillende manieren. De aanwezigheid van de boomarter kan bepaald worden door wildcamera's en dna van uitwerpselen. Dit is erg ingewikkeld en arbeidsintensief om dezelfde exemplaren te volgen. Door een GPS band aan de boomarter vast te maken kan een exemplaar gevolgd worden en onderzocht worden of de boomarterbruggen gebruikt worden. Er zijn meerdere onderzoeken uitgevoerd waarbij een boomarter wordt voorzien van een halsband met GPS ontvanger. De dieren schijnen snel te wennen aan de band.

Belang van de ingreep

U heeft ontheffing van verbodsbepalingen aangevraagd op grond van het belang:

- voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten.
- om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Tijdens de reconstructie van de A27 zijn diverse maatregelen getroffen om verkeersslachtoffers te beperken en gebieden te ontsnipperen met faunavoorzieningen. Een voorziening zijn de boomarterbruggen die via portalen over de A27 zijn geplaatst. Zoals u uiteenzet in de bij de aanvraag gevoegde memo zijn ten zuidoosten van Hilversum in 2018 twee portalen over de A27 geplaatst met een loopgoot waardoorheen dieren als eekhoorn en boomarter de weg kunnen oversteken: zogenaamde boomarterbruggen. De portalen zijn eind 2018 voorzien van vier dikke kabels aan beide uiteinden waarmee ze met de grond of met bomen zijn verbonden. Dicht bij elk portaal ligt ook een nieuwe dassentunnel onder de weg door. Tussen Hollandse Rading en Knooppunt Eemnes (het bosrijke gedeelte van de A27) is de snelweg voorzien van een raster dat boomarters zou moeten verhinderen eroverheen te klimmen. Het raster betreft een gladde strook kunststof en biedt geen houvast. Het functioneren van deze voorzieningen wordt bestudeerd door boomarters ter plekke te monitoren met camera's en GPS-halsbanden.

Gelet op het voorgaande en de onverminderde actualiteit van de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat het voornoemde belang voldoende onderbouwd is.

Staat van instandhouding

De boomarter is een goed onderzochte soort door werkgroepen van of gelieerd aan de zoogdiervereniging. Vanaf 2020 staat de boomarter niet meer op de rode lijst. De boomarter komt voor in beboste gebieden. In de periode rond 1950 waren de meeste meldingen afkomstig van De Veluwe. Gevestigde populaties waren verder waarschijnlijk aanwezig in en rond het Drents-Friese Wold, de bossen op de Hondsrug in Drenthe, het oostelijke deel van Twente en mogelijk ook in de Achterhoek, het centrale deel van de Utrechtse Heuvelrug en het zuidoostelijke deel van Noord-Brabant. Mogelijk kwamen ze nog voor in delen van Limburg. Na 1950 heeft een afname in verspreiding en aantallen plaatsgevonden. Sinds de jaren '90 lijkt de boomarter aan een opmars bezig, zowel in verspreiding als in aantallen. De oorzaak kan liggen in het ouder worden van het bos waardoor er meer voedsel beschikbaar is. De boomarter staat als Vulnerable op de Rode Lijst volgens IUCN-criteria doordat er minder dan 1000 individuen zijn in Nederland. Ondanks dat het met de boomarter gedurende de laatste decennia beter lijkt te gaan, blijft de populatie in veel gebieden buiten het grote bosareaal van de Veluwe kwetsbaar. Doordat boomarters territoriaal zijn en relatief grote leefgebieden hebben kunnen in veel terreinen slechts een klein aantal dieren voorkomen. Als in een dergelijk gebied het reproductieve vrouwtje wegvalt, kan het soms jaren duren voor er in het gebied weer opnieuw een geslachtsrijp vrouwtje arriveert. Daarbij is sterfte door het verkeer een belangrijke remmende factor. De grootste potentiële bedreiging vormt de bestrijding van de steenarter, waarbij boomarters ook slachtoffer kunnen worden².

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de soort tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven in het antwoord op de aanvullende vragen brief van 7 juni en het bij de aanvraag gevoegde rapport van 17 februari 2023.

De gevangen boomarters (maximaal 4) worden voorzien van een GPS ontvanger die al bewezen effectief is tijdens andere onderzoeken naar de boomarter en waaruit blijkt dat er snel gewinning optreedt bij de boomarter zodra die voorzien is van een ontvanger. De boomarter wordt na het dichtvallen van de kastval (zie bijlage 1) na maximaal 1 uur verdoofd en voorzien van een GPS-ontvanger. Nadat het dier is hersteld van de verdoving wordt deze direct op de vanglocatie vrijgelaten. De kastval is op een frame geplaatst zodat alleen klimmende dieren gevangen kunnen worden. Behalve de boomarter kan dit incidenteel een eekhoorn zijn. Na ongeveer 5 maanden wordt getracht het gevangen dier terug te vangen waarna de gegevens worden uitgelezen en het dier te voorzien van een nieuwe zender. Gewonde dieren worden direct overgebracht naar een dierenarts of opvangcentrum.

De door u voorgestelde maatregelen zijn grotendeels voldoende. Ter aanvulling hebben wij extra voorschriften opgenomen. Wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd conform de door u voorgestelde maatregelen en de aanvullende voorschriften wordt voorkomen dat de werkzaamheden afbreuk doen aan het streven de populaties van de soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

² <https://www.zoogdiervereniging.nl/sites/default/files/2020-1/Basisrapport%20RL%20Zoogdieren%2001102020%20def.pdf>

Zorgplicht

Voor de soort waarvoor wij u ontheffing verlenen, bent u gehouden aan de in de ontheffing opgenomen voorschriften. Voor alle soorten echter, geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wnb, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten, ongeacht vrijstelling of ontheffing. Op grond hiervan dient u zoveel als redelijkerwijs mogelijk is nadelige gevolgen voor deze soorten te voorkomen. Daarnaast dient een ieder die een in het wild levend dier doodt of vangt op grond van artikel 3.24, lid 1 te voorkomen dat het dier onnodig lijdt.

Vogels

U dient gedurende de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor de in het plangebied te verwachten vogelsoorten kan dit plaatsvinden door werkzaamheden buiten de broedperiode van aanwezige soorten uit te voeren. Tevens kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat vogels tot broeden kunnen komen binnen het plangebied. Wij wijzen u erop dat voor het broedseizoen geen standaardperiode wordt gehanteerd in het kader van de Wnb. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

D. Slotoverwegingen

Wij wijzen u erop dat als u het onderzoek niet conform de aanvraag en de voorschriften van dit besluit uitvoert, zonder daarvoor een ontheffing of goedkeuring te hebben verkregen, u mogelijk in overtreding bent van de Wnb. Wij kunnen dan door middel van de oplegging van een last onder dwangsom dan wel door middel van bestuursdwang de met de wet strijdige situatie beëindigen. Dit kan in uw geval betekenen dat het onderzoek ten behoeve van bovengenoemd project geheel of gedeeltelijk wordt stilgelegd totdat weer wordt voldaan aan het bij of krachtens de Wnb bepaalde (dit zijn de bestuursrechtelijke sancties). Ook kunnen strafrechtelijke sancties worden opgelegd.

Verloop termijn ontheffing

Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient u, zeker vijf maanden voor het verstrijken van deze termijn een nieuwe aanvraag in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.

E. Procedure en samenhangende besluiten

De voorbereiding van deze ontheffing heeft plaatsgevonden overeenkomstig het bepaalde in de Wnb en de daarvoor relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht. Wij wijzen u erop dat uw aanvraag betrekking heeft op een activiteit waarvoor mogelijk ook op grond van andere wet- en regelgeving een besluit nodig is. Tevens kunnen er overige belemmeringen zijn in het kader van ruimtelijke belangen.

F. Kennisgeving

Dit besluit wordt door ons geplaatst op www.officiëlebekendmakingen.nl.

BIJLAGE 1 KASTVAL



Meer informatie

Heeft u nog vragen? Neemt u dan contact op met de [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]@odnhn.nl. Wij verzorgen u hierbij het zaaknummer te vermelden.

Hoofdstuk

lland,

mgeving
ord (OD NHN)

Bijlage 1: Te gebruiken kastval

Kopie aan: afdeling Toezicht en Handhaving Beheer en Schadebestrijding ODNN

Rechtsbescherming

U en andere belanghebbenden die het niet eens zijn met dit besluit, kunnen binnen 6 weken, gerekend vanaf de dag na datum van verzending van dit besluit, een bezwaarschrift indienen bij gedeputeerde staten van Noord-Holland, ter attentie van de secretaris van de Hoor- en adviescommissie, Postbus 3007, 2001 DA HAARLEM.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval het volgende bevatten:

- uw naam, adres, postcode en woonplaats;
- de datum;
- over welk besluit het gaat (u kunt het beste een kopie van dit besluit bijsluiten);
- de redenen waarom u het niet eens bent met het besluit;
- uw handtekening.

U kunt ook digitaal een bezwaarschrift indienen bij gedeputeerde staten van Noord-Holland. Kijkt u daarvoor op: https://www.noord-holland.nl/Loket/Bezwaar_en_klachten. Voor het indienen van een digitaal bezwaarschrift moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD).

Het indienen van een bezwaarschrift schorst de werking van dit besluit niet. Indien onverwijld spoed dit vereist, kunt u de voorzieningenrechter van de Rechtbank Noord-Holland, Sectie bestuursrecht, Postbus 1621, 2003 BR HAARLEM vragen om een voorlopige voorziening te treffen. U kunt het verzoekschrift ook digitaal bij de rechtbank indienen via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Voor meer informatie verwijzen wij naar www.rechtspraak.nl. Voor de behandeling van het verzoek wordt griffierecht geheven.

De provincie wil bezwaren tegen besluiten graag op informele wijze behandelen. Als uw bezwaar in aanmerking komt voor deze informele behandeling nemen wij op korte termijn telefonisch contact met u op. In verband hiermee verzoeken wij u om in uw bezwaarschrift het telefoonnummer te vermelden waarop u overdag bereikbaar bent. Voor meer informatie over de informele behandeling kunt u telefonisch contact opnemen met provincie Noord-Holland.

Noot

**In dit document zijn gedeeltes onleesbaar gemaakt
op grond van artikel 5 van de Wet open overheid:**

- Art. 5.1 lid 2 onderdeel e Woo (naam)
- Art. 5.1 lid 2 onderdeel e Woo (e-mail)
- Art. 5.1 lid 2 onderdeel e Woo (handschrift)